

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1935.

Första kammaren.

Nr 6.

Måndagen den 4 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Möller* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 48, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1932 (nr 156) om anstånd i särskilt fall med gälds betalning;
nr 49, angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen;
nr 50, angående anordnande av mötesspår vid vissa stationer å stambanan Stockholm—Göteborg;
nr 51, angående egnahemslån till statens järnvägars personal i Ånge;
nr 52, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.;
nr 53, angående försäljning av ett telegrafverket tillhörigt tomtområde i Nynäshamn;
nr 54, angående anslag till domstolen för ekonomiska stridsåtgärder;
nr 55, angående understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning;
nr 56, angående utvidgning av samrealskolan i Haparanda till ett högre allmänt läroverk; samt
nr 60, angående nedsättning av räntan å vissa lån ur lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby.

Justerades protokollen för den 26, 29 och 30 nästlidne januari.

Upplästes följande inkomna läkarintyg:

Härmed intygas, att statsrådet *Östen Undén* på grund av sjukdom (influenta) är förhindrad deltaga i riksdagsarbetet under en veckas tid, räknat från denna dag.

Uppsala den 2 februari 1935.

Ivar Thorling,
leg. läkare.

Vidare upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av närslutna läkarintyg får jag anhålla om ledighet från riksdagsarbetet tillsvidare under innevarande februari månad.

Stockholm den 4 februari 1935.

Karl Mellén.

Häradshövding Karl Mellén, som lider av akut influensainfektion med luft-rörskatarr, är tills vidare oförmögen att deltaga i riksdagsarbetet, vilket jag härmed intygar.

Stockholm den 1 februari 1935.

Karl Otto Larsson,
leg. läk., överläkare.

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, det i åberopade läkar-intyget omförmälda hindret varade.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 46, angående försäljning av en kronan tillhörig tomt i Landskrona.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtande nr 15.

*Ang. remiss
till annat
utskott av
motionen
I: 80.*

Föredrogs statsutskottets memorial nr 16, i anledning av remiss från första kammaren av en av herr D. Norman m. fl. väckt motion.

Detta memorial lydde:

»Till statsutskottet har från första kammaren remitterats en av herr D. Norman m. fl. väckt motion (nr 80), däri hemställts, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t göra framställning om sådana åtgärder, att undervisning i hälsovård och regler för ett hygieniskt levnadssätt införes som obligatoriskt undervisningsämne i folk- och småskolans samtliga klasser, upptaget i timplanen.

Då den i förevarande motion upptagna frågan icke synes vara av beskaffenhet att böra behandlas av statsutskottet, får utskottet med stöd av § 7 av de för riksdagen gällande reglementariska föreskrifterna hemställa, att herr D. Normans m. fl. ovannämnda motion må till första kammaren återlämnas.»

Herr **Björck, Wilhelm**: Jag ber att få yrka, att utskottets hemställan måtte bifallas och att kammaren måtte besluta hänvisa ifrågavarande motion till sitt första tillfälliga utskott.

Efter härmed slutad överläggning beslöt kammaren, i enlighet med vad herr Wilhelm Björck yrkat, att bifalla statsutskottets i föreliggande memorial gjorda hemställan samt att hänvisa ifrågavarande motion till kammarens första tillfälliga utskott.

*Ang. remiss
till annat
utskott av
motionen
II: 148.*

Föredrogs statsutskottets memorial nr 17, i anledning av remiss från andra kammaren av en av herr P. S. Hedlund i Häste väckt motion.

Detta memorial hade följande avfattning:

»Till statsutskottet har från andra kammaren remitterats en av herr P. S. Hedlund i Häste väckt motion (nr 148), däri hemställts, att riksdagen måtte tilldela laboratorn i kemi vid veterinärhögskolan, docenten Knut Sjöberg, en personlig arvodesförhöjning från och med den 1 juli 1935 på 1,600 kronor.

Då den i förevarande motion upptagna frågan icke synes vara av beskaffenhet att böra behandlas av statsutskottet, får utskottet med stöd av § 7 av de för riksdagen gällande reglementariska föreskrifterna hemställa, att herr P. S. Hedlunds i Häste ovannämnda motion må till andra kammaren återlämnas.»

Ang. remiss till antalet utskott av motionen II: 148. (Forts.)

Herr **Björck, Wilhelm**: Jag får föreslå, att kammaren måtte besluta bifalla utskottets hemställan, med förklarande att ifrågavarande motion är av beskaffenhet att böra behandlas av jordbruksutskottet.

Detta förslag antogs.

Föredrogs statsutskottets memorial nr 18, i anledning av remisser från andra kammaren av dels en av herrar G. Arnemark och R. Lundqvist väckt motion, dels ock en av herr P. S. Hedlund i Häste väckt motion.

Ang. remiss till annat utskott av motionerna II: 282 och II: 297.

Detta memorial var så lydande:

»Till statsutskottet har från andra kammaren remitterats dels en av herrar G. Arnemark och R. Lundqvist väckt motion (nr 282) om avlöningen till de å övergångsstat uppförda statstopograferna vid rikets allmänna kartverk, dels ock en av herr P. S. Hedlund i Häste väckt motion (nr 297) om anslag till inköp av en elektrokardiograf till veterinärhögskolans medicinska klinik.

Då de i förevarande motioner väckta frågorna icke synas vara av beskaffenhet att böra behandlas av statsutskottet, får utskottet med stöd av § 7 av de för riksdagen gällande reglementariska föreskrifterna hemställa,

a) att herrar Arnemarks och Lundqvists ovannämnda motion må till andra kammaren återlämnas;

b) att jämväl herr Hedlunds i Häste ovannämnda motion må till andra kammaren återlämnas.»

Herr **Björck, Wilhelm**: Jag hemställer, att kammaren måtte besluta bifalla utskottets förslag, med förklarande att ifrågavarande motioner äro av beskaffenhet att böra behandlas av jordbruksutskottet.

Härtill lämnade kammaren sitt bifall.

Föredrogs jordbruksutskottets memorial nr 3, i anledning av remiss från andra kammaren av väckta motioner angående rätten att tillvarataga skogsbär.

Ang. remiss till annat utskott av motionerna II: 136 och II: 234.

Detta memorial hade följande lydelse:

»Till jordbruksutskottet hava från andra kammaren remitterats två inom andra kammaren väckta motioner, nr 136 av herr Hansson i Vännäsby och nr 234 av herr Mattsson m. fl., båda angående rätten att tillvarataga skogsbär.

Under erinran, att en med motionen II: 234 likalydande motion I: 100 av herr Holstenson m. fl. av första kammaren remitterats till lagutskott, får utskottet, jämlikt § 7 i gällande reglementariska föreskrifter för riksdagen, hemställa, att motionerna II: 136 och II: 234 må till andra kammaren återlämnas.»

Herr **Björck, Wilhelm**: Jag tillåter mig föreslå, att kammaren måtte besluta bifalla utskottets hemställan, med förklarande att ifrågavarande motioner äro av beskaffenhet att böra behandlas av lagutskott.

Vad herr Wilhelm Björck sålunda föreslagit bifölls.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 48—56 och 60.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av fjärde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av åttonde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; samt

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av femte huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1935/1936 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare medel för budgetåret 1934/1935 till statliga och statskommunala reservarbeten; samt

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor» gjorda framställningar angående dispositionen av den 30 juni 1935 kvarstående behållningar å reservationsanslag samt rörande sättet för bestridande av vissa avlöningskostnader för personal vid nyreglerade verk, tillhörande allmänna civilförvaltningen;

bevillningsutskottets memorial nr 1, i anledning av en remiss från andra kammaren av väckt motion angående fribrevsrätt för rikets sjömanshus;

bankoutskottets utlåtande nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 30 maj 1873 om rikets mynt;

första lagutskottets memorial nr 3, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion angående viss märkning å förpackningen av salubjudna konserverade fiskvaror;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av väckt motion om viss ändring i förordningen om erkända arbetslöshetskassor;

nr 2, i anledning av väckt motion om viss ändring i lagen om offentlig arbetsförmedling;

nr 3, i anledning av väckt motion angående lagstadgad rätt till understöd för varje behövande arbetslös;

nr 4, i anledning av väckta motioner om upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol; samt

nr 5, i anledning av väckta motioner angående viss ändring i lagen om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring; även som

första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion angående viss ändring i ordningsstadgan för riksdagens första kammare.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.13 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Tisdagen den 5 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Sköld* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 57, med förslag till lag om emeritilöner för vissa prästmän i ledande ställning i missionens och diakoniens tjänst;

nr 58, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 7 § lagen den 30 augusti 1932 (nr 404) om kyrkofond;

nr 59, angående biträden åt ärkebiskopen;

nr 62, angående fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld;

nr 63, angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.;

nr 64, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att godtaga ackord å kronans fordringar för försålda kronoegendomar;

nr 65, angående nedsättning av räntan å lån från norrländska andelsmejerifonden;

nr 66, angående användning av margarinaccismedel för utdelning av livsmedel till hjälpbehövande;

nr 67, angående ytterligare statsunderstöd till Nedre Årås regleringsföretag i Jönköpings län;

nr 68, angående befrielse för hemmansägaren Gustaf Voltner Svanlund, Avaträsk, från viss betalningsskyldighet;

nr 69, angående pension åt föreståndaren och överläraren vid tekniska skolan i Stockholm, rektorn T. Thorén;

nr 70, angående pension åt förmannen vid skyddshemmet åkerbrukskolonien Hall A. H. Widlund;

nr 71, angående pension åt förre högbåtsmannen K. H. L. Johnsson;

nr 72, angående pension åt förre arbetaren vid statens järnvägsbyggnader N. H. Sundström;

nr 73, angående förstärkning av sjätte huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; samt

nr 74, angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till herr talmannen i riksdagens första kammare.

Under hänvisning till bifogade läkarintyg får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tiden från och med den 5 till och med den 9 innevarande månad. Storängen den 4 februari 1935.

Th. Borell.

Att revisionssekreteraren Th. Borell, som lider av influensa med hög feber, är till arbete oförmögen, intygas.

Storängen den 3 februari 1935.

Adolf Bellander,
leg. läk.

Den begärda ledigheten beviljades.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 48, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 31 maj 1932 (nr 156) om anstånd i särskilt fall med gälds betalning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 49, angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen;

nr 50, angående anordnande av mötesspår vid vissa stationer å stambanan Stockholm—Göteborg; och

nr 51, angående egnahemslån till statens järnvägars personal i Ånge.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 52, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.; och

nr 53, angående försäljning av ett telegrafverket tillhörigt tomtområde i Ny-näshamn.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 54, angående anslag till domstolen för ekonomiska stridsåtgärder;

nr 55, angående understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning;

nr 56, angående utvidgning av samrealskolan i Haparanda till ett högre allmänt läroverk; samt

nr 60, angående nedsättning av räntan å vissa lån ur lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtanden nr 1, 19 och 20.

*Ang. remiss
till annat
utskott av
motionen
II: 320.*

Föredrogs bevillningsutskottets memorial nr 1, i anledning av en remiss från andra kammaren av väckt motion angående fribrevsrätt för rikets sjömanshus.

Detta memorial lydde:

»Till utskottet har från andra kammaren remitterats en inom kammaren väckt motion, nr 320, av herr Lithander m. fl., angående fribrevsrätt för rikets sjömanshus.

Jämlikt § 7 gällande reglementariska föreskrifter för riksdagen får utskottet hemställa, att ifrågakvarande motion må till andra kammaren återlämnas.»

Ang. remiss till annat utskott av motionen II: 320. (Forts.)

Herr **Tjällgren**: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta bifalla utskottets hemställan, med förklarande att ifrågavarande motion är av beskaffenhet att bära behandlas av ett tillfälligt utskott.

Vad herr Tjällgren sålunda hemställt bifölls.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bankoutskottets utlåtande nr 3.

Föredrogs första lagutskottets memorial nr 3, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion angående viss märkning å förpackningen av salubjudna konserverade fiskvaror.

*Ang. remiss
till annat
utskott av
motionen
II: 440.*

Detta memorial var så lydande:

»Till lagutskott har från andra kammaren blivit remitterad en inom nämnda kammare väckt motion, nr 440, av herr Osberg, om viss märkning å förpackningen av salubjudna konserverade fiskvaror, vilken motion vid lagutskottens fördelning av de till dem hänvisade ärenden tilldelats första lagutskottet.

Jämlikt § 7 i gällande reglementariska föreskrifter för riksdagen får utskottet hemställa, att ifrågavarande motion måtte till andra kammaren återlämnas.»

Herr **Tjällgren**: Herr talman! Jag får hemställa, att kammaren måtte besluta bifalla utskottets förslag, med förklarande att ifrågavarande motion är av beskaffenhet att bära behandlas av jordbruksutskottet.

Härtill lämnade kammaren sitt bifall.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran andra lagutskottets utlåtanden nr 1—5 och första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 57—59 och 62—74 blevo desamma på begäran bordlagda.

På framställning av herr förste vice talmannen beslöts att första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion angående viss ändring i ordningsstadgan för riksdagens första kammare, skulle uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.12 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
